

ek

a kamara elnöke... el a házszabályok... engedettél hoz... szólni a képvisel... illációk nagy rész... i.

len beszél és az... már úgy látszik a... is be akarják ve...

Man elkész cse... gától

eg a tréfától. Ö... s nyilatkozat lövöld... hozzászóljon és az... csendőröket, hogy... ék az ortodoxokk...

nk nagy képessé... szédet más irányb...

van a csendőrök... dom a felvilágosi... püspökség nevében... uszminiszter urna... hogy Szentmárton... du lakossága közü... lox hitre, erőszak... venni a görögkatol... templom tulajdon... és a vérengzés meg... sendőröket, Jorga... ra a rezolúciót... ta a belügyminisz... rendet és a temp... fogában maradjon...

A kétféle döntés... nem így döntöttem... iu képviselő urra... ok urnál és Malau... igazságáról, ami... z volt az első rezo... információk alapján... s a vitás ügy el... lé utaltam.

laki betegy az ó... arja tenni kezé... ra, sőt a gyerme... egyházunk gyerme... szólna ehhez az el...

nálom, hogy volt... zt te be.

kezdeményezéséb... jeszit be a cukor... áltatásáról. A bete... gadja.

ve vagyok a parla... rds mindig probl... nek tartom, hogy... zükségleti cikkre... ma is tíz lejes fo... kivetve. Kérem... ost mondjuk ki a... és a kamara vall... e a cukor árának...

parügyi miniszter... zavazásra teszi fel... nagy többséggel...

tüntetéssel és ün... silescu Carpen ja...

és Lapkiadó Rt... ár. Str. Baron L... szám. Telefon 9-77...

ató... elvonások

lalat

bonyodalmi... szletek... l együtt 300 lej... Kelet könyvostály...

Taxa postală platite in numerar No. 224.716-929.

Szer és tal: Robert

Budapest

da Baron L. Pop (vult Telefon: 9-77. Előfizvonta 110, negyed 600, egészévre havonta 1, negy egészévre értékű) 2 II e 8

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmunkások leveleit nem fogadjuk el. Kéziratok megőrzésére és visszaküldésére nem vállalkozunk. Főszerkesztő Dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 31

Ára 5 lej

Vasárnap, 1932 febr. 14

5692. ÉV ADAR 7.

XV. ÉVF. 37. SZÁM

Titulescu hazaérkezett: megindult a belpolitikai kombinációk lavinája

A Lupta szerint liberális-nemzeti parasztpárti koalíciós kormány alakul, Mironescu elnökléte alatt. Jorga nem kap helyet egy esetleges koncentrációban. A miniszterelnök már nem is vett részt a tegnapi minisztertanácson

Hatalmas tömeg várta és ünnepelte Titulescut az északi pályaudvaron

Bucuresti-Bukarest, február 13. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton délután háromnegyed öt óra helyett háromnegyed hatkor futott be az Orient Express a bukaresti pályaudvarra. Ezen a vonaton érkezett haza Titulescu. Argetoianu miniszter Brassóig elébe utazott a londoni követnek. A pályaudvaron óriási tömeg jelent meg, amely lelkes ünnepséggel üdvözölte Titulescut. Ott volt Ottescu belügyminiszteri államtitkár, Lugoseanu volt államtitkár, Filotti sajtófőnök, sok képviselő, újságíró, Titulescu barátai. A rendőrség alig tudott rendet tartani, a kordont többször is áttörték. Amikor lefényképezték Titulescu nevetve mondták az újságíróknak és fényképezőknek: — Önök a legborzalmasabb modern

diktatura harcosai! Egyebekben *semmiféle nyilatkozatot sem volt hajlandó adni*. Akikkel együtt utazott, azoknak kijelentette, hogy genfi és londoni missziójával kapcsolatban jön az országba és minden egyéb hír hamis. A pályaudvarról a lakására hajtatott. Az uralkodó szombaton este hosszú audiencián fogadta a londoni követet. Az audiencia lefolyásáról azonban semmi sem szivárgott ki egyelőre. Annak ellenére, hogy Titulescu nem nyilatkozott, politikai körök meg vannak győződve, hogy *audienciája és ünnepségei során belpolitikai kérdésekről is szó lesz*. Abból, hogy Argetoianu elébe utazott egy Titulescu-Argetoianu-kormányt jósnak.

Liberális-nemzeti parasztpárti kormány alakul?

Bucuresti-Bukarest, február 13. Az Adeverul foglalkozik azzal a ténnyel, hogy Jorga miniszterelnök nem vett részt a tegnapi minisztertanácson és konstatálja, hogy Jorga magatartása összefügg a politikai helyzettel, amelynek tisztázását kívánja. Távollmaradása a minisztertanácstól, céltudatos gesztus, amelynek közelebbről következményei lesznek. A Lupta szerint Jorga el akarta kerülni, hogy minisztertanácsa gyengédlen kérdésekkel zavarják Titulescu hazajövetelét illetően és ezért maradt távol a minisztertanácstól. A lap egyébként megállapítja, hogy a legutolsó napok eseményei mindenestre közelebb hozták a koncentrációs kormány megvalósulásának lehetőségeit. A nemzeti-parasztpárti és liberális pártok jelenléte régebb óta a lap szerint *hajlandó egy közös koalícióban résztvenni Mironescu elnökletével, aki a király előtt is*

grata persona. Mironescu kormányalakítása azért is kívánatos, mert ez a megoldás Maniut is kielégítené és visszahozná a közéletbe. Mások tiszta liberális kormány eljövetelebe hisznek, ami már kevesebb alappal bír. Tény, hogy formulát keresnek, amely a koncentráció problémáját megoldja. A Neamul Romanescu tegnapi megjegyzésével kapcsolatban, hogy Jorga nem bizk egy koncentrációs kormány létrejöttében és nem is vállalna abban szerepet, a kormánypárti sajtó azt írja, hogy a koncentráció ezzel a félhívatalos kijelentéssel meghiusultnak is tekinthető. Ezzel szemben az ellenzéki lapok épp az ellenkezőt állapítják meg, azt, hogy Jorga már nyilvánosan be is ismeri, hogy az uralkodó a koncentrációs kormány eszméjével foglalkozik, *de ő ebben szerepet nem fog kapni*.

máciára. Ez a logika valóban imponáló. Lényegében azonban egyáltalán nem különbözik az utonállók ama fogásától, amellyel a mítosz sejtő delikvenszereket revolverrel fognak s így kénytelenek őket araa, hogy az életüket megmentsék, de egyben a náluk lévő értékeket zokszó nélkül engedjék át nekik. Japán „diplomáciai” eszközeinek mégis van valami tiszteletreméltó vonásuk. Mert legalább ösztintek s leplezetlenül tárják fel annak az olykor titkos, olykor nyílt maffiának metódusait, amelyet nemzetközi diplomácia néven ismerünk. Ezek szerint a diplomácia nem egyéb, mint a nyers erőszak kulisszája, leplezett tüzéségi állás, mely védtelen népek ellen irányítja agyucsoveit, hogy a kellő pillanatban „gyöngéden” befolyásolja őket. Kína tehát tulajdonképpen boldog lehet, hogy Japántól távol áll a háboru szándéka. Az a csekélység, hogy Sanghaji kínai negyedét máris rommá lötték, hogy egyre több japán katonát tesznek partra a sanghaji kikötőben, hogy védtelen kínai nők, gyermekek és aggasztányok ezreit gyilkolták már le eddig is — legfeljebb egy kellemetlen epizód, diplomáciai tevékenység, de semmiesetre sem nevezhető

háborúnak. A japán csapatok parancsnoka tehát úgy gondolkozik, ahogyan a világ legtöbb militaristája, akik szerint háborúnak csak az olyan csetepaté nevezhető, amelyben legalább tíz-tizenkéntmillió ember pusztul el borzalmas kínok közepette. Amikor csak pár ezer, vagy pár százezer ember pusztul el, amikor csak egy-két város dől romba, amikor csak menekültek táborára eregetnek le gyújtóbombákat — az semmi egyéb, mint diplomácia. Diplomáciai befolyásolás, diplomáciai közzjáték, diplomáciai felvilágosítás. Olyasvalami tehát, amiről nem érdemes sokat beszélni, még kevésbé illik panaszkodni miatta. S ebben a tekintetben a japán tábornok felfogása nem sokban különbözik a Népszövetség korifeusainak gondolkodásától, akik szintén telitüdővel fújják azt a cinikus és háborzongató szót, hogy Kínában nincsen háboru s hogy éppen ezért kár volna összehívni a Népszövetség rendkívüli ülését. Kár volna megzavarni a béke hivatásos apostolainak emésztését és téli sportjait. Hiszen csak pár ezer, vagy pár százezer kínai, illetőleg japán katona életéről van szó. Az egész ügy tehát bagatell. Azaz diplomácia. Csak diplomácia...

VILAG TÖKRE

Meddig tartson még a háboru

A Columbia-egyetem nagyhirű tanára, Nicolas Murray Butler a napokban előadást tartott Filadelfiában, amelyről az egész világban irnak és beszélnek. A beszéd címe: „Meddig tartson még a háboru?” Butler nem az aktuális kína-japáni háborúról beszélt, hanem arról, amely bennünket jóval közelebből érint: a gazdasági háborúról. Butler kemény határozottsággal követelte a világszolidaritást és Amerika és Európa szoros gazdasági együttműködését.

Az amerikai kapitalistákról többek között ezeket mondta: „Amerika kapitalistái szívesebben veszik, ha hétmillió munkanélküli nyomorogva, éhségtől koppanó szemekkel járja végig az utcákat, szívesebben nézi a gyárak bezárását, szívesebben, hogy a vasuti üzemek ijesztő módon közelednek a fizetésképtelenség felé, szívesebben nézi, hogy a farmerek jövedelme lezuhant tizenkéntmilliárd dollárról, hétmilliárdra, mint azt, hogy gazdasági politikájában valami újítás történjen, valami újszerű, ami a nemzetközi viszonyokban fölrissülést hozhat, ami fölrissítené az ipart és kereskedelmet és ezen át a hasznos munkások egyéb forrásait. Washingtonban csak tanácskoznak üres fantazmagóriák fölött és félnek a cselekvéstől. Hol ott tudniok kellene az élen állóknak, hogy mi a nyomor oka. Az, hogy a háboru még mindig tart.”

Butler a háborut követő haladást ismertette: a hágai nemzetközi bíróság föllállítását, a locarnói paktumot, Briand és Stresemann munkáját. Azon túl azonban a reakció megindult és kitért a háboru. Nem a keleti és nyugati fronton, hanem sok ember szívében és gondolatvilágában. Ebben a háboruban pedig eddig semmiféle fegyverszünet nem tapasztalható. Az igazság azt diktálta volna, hogy a vámsorompókat engedjék le, hogy a kereskedelem emelkedjék és a sokmillió ember foglalkozáshoz jusson. Az igazság azt diktálta volna, hogy ezekben az időkben a legideálisabb nemzetközi együttműködés történjék és hogy az indítékot erre Amerika adja. „Ebben a mi időkben — kiáltott föl a tudós — bűnnek kell megbélyegezni azt az áramlatot, amely még mindig azt hirdeti, hogy Amerika ne törődjön csak önmagával és Európá segitsen magán, úgy, ahogy tud. Holott a kibontakozás egyetlen útja, ha Amerika az egész világgal gazdaságilag egyesül. Azok az idők már régen elmúltak, amikor a legnépesebb és leg-hatalmasabb nemzet is egyedül tudná gazdasági életét folytatni. Kérdem, lehetséges-e, hogy például Kalifornia, vagy Idaho hasonló okokból visszavonulna az Uniótól. Mi lenne akkor, ha minden kisebb méretű közönség is egy szerűen kimondaná, hogy függetleníti magát és nem hajlandó semmiféle szövetségbe belemenni. Gondoskodjék minden közönség magáról, a többieket pedig vigye az ördög.”

„Ime — folytatta a szónok mély felháborodással — ez annak a stupid morálnak a lényege, amelynek neve splendid isolation. De vigyázzunk, mert ennek a politikának katasztrófális gazdasági és pénzügyi következményei lehetnek, ha továbbra is erősen ragaszkodunk hozzá. Ki tagadhatja, hogy a békeszerződések olyan bázison épültek fel, amely egyre csak szítja az egyes országok nacionalizmusát, holott ennek

Rablótámadás, vagy szerelmi merénylet történt a Füzfa uccában?

A rendőrség rablással és szemérem elleni merénylettel vádolva küldi át Kasza Gergelyt az ügyészségre. Szívbeteg és idegbeleg a füzfauccai támadás áldozata, Kasza pedig teljesen részeg volt, amikor tettét elkövette

Még mindig eredménytelen a verébuccai gyilkosság nyomozása

(Cluj-Kolozsvár, február 13. (Az Uj Kelet tudósítójától). A füzfauccai rablótámadás hétköznapi bűnyének indult és pár napig tartó nyomozás is pusztán csak a rablási szándék kétségtelen bizonyításának alapján dolgozhatott. Hogy a Füzfa ucca 12. szám alatt mégis egy rendkívül kusza bűny részletei húzódnak meg, azt csak akkor lehetett megállapítani, amikor a rablótámadás tettese szemérem elleni merényletbe vettek egy békés tekintetű, őszülő hajú, feltűnően alacsony termetű embert, aki külsőleg és tartalmilag egyaránt a leghétköznapibb embertípus: egy egyszerű munkás, de még kevesebb, mint a polgár. Kasza Gergely 47 éves inkasszánsról, amint az ember rendkívül és rendőrtisztek között látja, nem lehet elhinni, hogy rabló. Semmiképpen nem lehet elhinni, hogy egy ökölcsapással le tud teríteni egy embert, hogy aztán megfoghatasson, mert ez a Kasza Gergely az öklével legfeljebb egy legyet tud megölni.

Mindenki tájékoztatlan

A hatodik kerületi rendőrség Ilea kerületi rendőrkapitány bogozza az ügy szárait és bár mindkét részről elhangzottak már a vallomások, egyáltalában nem látnak tájékoztatlan a bűny felől. A tájékoztatlanág egészen indokolt, mert ez a furcsa bűny igazán mindenki számára homályos marad, még ha a következtetés során el is jut valamilyen rezolúcióra.

Mert mi történt a Füzfa uccában? Bejött egy ember Csegezán Ferenc szobárába lakására. Itt kijelenti, hogy foglalt a fiókban kutatni kezd. Az asszony tiltakozik, mire a férfi megfordul és egyetlen hatalmas ütessel leteríti. Utána elrohan, kétszáz lejrel a zsebében...

Kasza tagad, a szívbeteg asszony nem emlékszik

Lásuk, mit mond az ügyről Kasza: — Két nappal ezelőtt ott jártam, nem találtam senkit és egy ugynevezett "lavizt" hagytam a szobában, hogy fizessenek be a villanyt. Két nap múlva elmentek a villanyzámláért. Ketten voltak a szobában. Nem kaptam pénzt és eljöttem. Erre a kategórikus tagadásra következtek az asszony vallomása. Csegezánné feltűnően csinos, szőke asszony. Huszonhat éves. Szervi szívbeteg van, azonkívül sütni vannak idegrohamai. Állandó orvosi kezelés alatt áll és rendkívül ijedős természetű. Nem is kell megütni ahhoz, hogy elájuljon. Elég ha valaki erősen ránéz — a hozzátartozói mondják — és máris elájul.

Csegezánné a következőket vallja: — Bejött a szobába és azt mondta, hogy foglalni jött. Én álltam mellette, de egyszer csak látom, hogy kotorni kezd a szekrényekben. Mondtam, hogy én megmutatom a dolgokat, csak ne kutasson, erre ő megfordult. Ekkor éreztem, hogy csak úgy dől a szájából az ital. Morgott valamit és kutatott tovább. Én ismét felhívítottam, hogy mondja meg, mi keres. Erre ő hirtelen megfordult, káromkodott egyet és az öklével a homlokomba vágott. A többire nem emlékszem...

Szemérem elleni merénylet?

A két ellentmondó vallomásból leszűrni első sorban azt kell, hogy Kasza Gergely borközi állapotban cselekedett. Feltételezhető hát, hogy nem egészen tudatosan követte el tettét, amelyre az asszony és a hozzátartozók vallomásából következtet a vizsgálat.

A férj és a hozzátartozók ugyanis azt a vallomást teszik, hogy Csegezánnének be volt tömve a szája és csak a kezei voltak összekötve. Tekintve pedig, hogy az asszony a nála sűrűn előforduló önkivületi állapotban feküdt és mert Kasza Gergely illuminált állapotban volt, minden valószínűség arra mutat, hogy itt nem rablótámadás, hanem szemérem elleni merénylet történt.

A rendőrség a bűny aktáit ilyen értelemben terjeszti fel az ügyészségre, bár Kasza Gergely cselekedete rablással is komplikálódik. Az kétségtelen ugyanis, hogy Kasza Gergely kétszáz lejt magával vitt a lakásból. A nyomozás megállapította, hogy Kasza Gergely ismerős volt a háznál, mert egy-két hónapos időközönként ő inkasszálja a villanyzámlákat. Az asszony, a hosszas ki-

hallgatás után azt a vallomást tette, hogy úgy tűnik neki, mintha emlékezne az emberre, aki két-három hónappal ezelőtt náluk járt. Ugyanakkor azonban azt is állítja, hogy idegbaja következtében emlékezőtehetsége gyöngült és különösen az arccokat hamar elfelejti.

Az összes feltevések közül ezt tartják a rendőrségen valószínűnek, mert Kasza vallomása egészen zavaros és arra mutat,

hogy részegsége miatt nem emlékszik a támadás részleteire. A rendőrségen egy-két gyermek, akikkel a házból kijövet Kasza találkozott és egy kereskedő, akinél csokoládét vásárolt, megerősítették, hogy Kasza a tett elkövetése után teljesen részeg volt.

A füzfauccai támadás így egészen egyszerű bűnygyé degradálódik és a rendőrség most teljes elánnal a verébuccai tettesek felkutatását folytatja. A nyomozás nagyon hiányos feltételezések alapján folyik. A füzfauccai estnél a rendőrségnek az a támpontja megvolt, hogy a tettest akatáskával járó, polgári külsejű ember követte le, akit többen is láttak, míg a verébuccai gyilkosság három gyanúsítottját Feldmann István házmesteren kívül senki nem látta. Ilyen körülmények között rendkívül nehézségekbe ütközik azoknak az elvetemült embereknek a felkutatása, akiknek lelkén a szerencsétlen Rozsnyai Péterke élete szárad. (b)

Ismét kísért a hullakérdés a bukaresti egyetemen

Az orvosi fakultáson megverték a zsidó diákokat, mert keresztény hullákat akartak boncolni

Bucaresti-Bukarest, február 13. (Az Uj Kelet tudósítójától). A bukaresti egyetem ismét kiújult az antiszemita zavargások. Tegnap reggel az orvosi kar zsidó hallgatói szabályszerűen megjelentek a boncteremben, hogy gyakorlataikat elvégezzék. Az antiszemita diákok azonban elállították utjukat és közölték velük, hogy nem boncolhatnak, mert az egyetemen

nincs zsidó hulla. Mielőtt a zsidó diákok bármit is szólhattak volna, az antiszemita diákok megtámadták és ütlegelni kezdték őket. A túlerővel szemben a zsidó diákok kénytelenek voltak meghátrálni és elhagyni az egyetem épületét.

Pontosan tíz évvel ezelőtt, 1922-ben is az ugynevezett hullakérdés miatt robbant ki az antiszemita diáktüntetésék.

Annakidején a bukaresti Chevra Kadisa intézkedett, hogy azokat a zsidó halottakat, akiket hozzátartozóik nem reklamálnának, becsássák a egyetem rendelkezésére. Valószínű, hogy a hullakérdés most is csak ürügyül szolgált a zsidó diákok bántalmazásához, épp úgy, mint tíz esztendővel ezelőtt.

Nyolcezer kovakőért 800 ezer lej pénzbírságot róttak ki a Kolozsváron leleplezett kovakő-csempészekre

Appel Sámuel és Rosenfeld Lajost átkísérték az ügyészségre. Egy máramarosszigeti fiatalember hejyezte el a nagymennyiségű kovakövet Rosenfeldnél és Appelnél

Cluj-Kolozsvár, február 13. (Az Uj Kelet tud.) Jelentette tegnapi számában az Uj Kelet, hogy a sziguranca-vezérfelügyelőség Kolozsváron kovakő-csempészt leleplezett le. A csempészt két letartóztatottját a sziguranca-ról szombaton délelőtt átkísérték az ügyészségre. A kolozsvári kovakőcsempészi ügy a Máramarosban minden napos csempészi botrányok egyik elágazása és egy máramarosi fiatalember volt az, aki kolozsvári bűntársait a kovakő-csempészsére rávette.

Mint megírtuk, a sziguranca-vezérfelügyelőség Suljok István detektívét hónapokkal ezelőtt Máramarosszigetre küldte, ahol a detektív több csempészesi ügyben vezette le a vizsgálatot. A

milliók bírságolásokot, a Kreuger-tröszt embereinek a leleplezésekben vitt szerepét annakidején cikksorozatban ismertette az Uj Kelet, feltárva azt a különleges helyzetet, amelyet a Kreuger-tröszt által inaugurált öngyűjtő tilalom ebben a brancsban teremtett. Az akkori nyomozás során jöttek rá a hatóságok arra, hogy a kovakő-csempészség Máramarosszigetről az egész ország területére elhúzódik és az egyik csempész Kolozsvárral van összeköttetésben.

Ezen a nyomon elindulva érkeztek el a sziguranca-vezérfelügyelőség detektívjei Appel Sámuelhez, aki jelentékeny mennyiségű kovakövet őrzött la-

kásán. Appel Sámuel egy Rosenfeld Lajos nevű fiatalemberrel állott összeköttetésben, akinek Árpád-uti lakásán ugyancsak nagymennyiségű kovakövet találtak. Kettőjüket a szigeti fiatalember vonta be a csempészsébe. Ez a fiatalember, akinek nevét a nyomozás érdekében titokban tartják, Rosenfeld Lajosnak volt személyes ismerőse, aki a kovakőcsempészt Appel Sámuelnél szállalta le.

Azóta Rosenfeld és Appel állandó összeköttetésben voltak és városzerte a kovakövek elhelyezésével foglalkoztak. Amikor a sziguranca rajtaütött a csempészekre, jelentékeny mennyiségű kovakövet találtak náluk. Az ügyészség engedélye alapján csütörtök délután előbb Rosenfeld Lajosnál találtak kovaköveket és ezután szálltak ki Appelnél, ahol további két kiló kovakő volt elrejtve.

Összesen nyolcezer kovakövet találtak Rosenfeld Lajosnál és Appelnél és ennek arányában horribilis pénzbírságot róttak ki mindkettőjükre. Rosenfeld és Appel 800 ezer lej pénzbírságot kötelesek fizetni a monopolk.

Az összeg azonban nem inkasszálható és így ezt a horribilis bírságot is az államkassa fogja megfizetni Kreugeréknek, levonva belőle természetesen a leleplezőknek járó jelentékeny százalékot.

Pénzbírság helyett úgy Rosenfeld Lajos, mint Appel Sámuel az ügyészségre kerültek, ahol hat-hat havi börtönbüntetést kell kitölteniük. Az ügyészségen Lani ügyész elrendelte Rosenfeld és Appel letartóztatását. Védőügyvédjük, dr. Klein Miksa, a törvényszékhez él felebezéssel, ahol a büntetési jegyzőkönyvek jogi és formai megfogalmazását vizsgálják felül és amennyiben a jegyzőkönyvek összeállítására nem volt szabályszerű, úgy megsemmisítheti a sziguranca által kiírt bírságot. A leleplezésnek bünygyi része is van, amely a kihágási eljárás befejeztével vizsgálóbíró elé kerül.

Kapható: minden jobb gyógyszerárban, drogeriában és illatszertárban

Főlerakat Románia területére: Rózsa M. Royal drogeria Rt. Cluj, Főtér 26.

Kérjen minta pengét!

KÖZGAZDASÁG

Infláció helyett—defláció!

Három hét alatt közel egymillió lejjel csökkent a bankjegyforgalom. A kivitel pangása miatt aggasztóan fogy a Banca Nationala devizakészlete. Harminchat-százalékos a lej fedezeti aránya

Bucaresti-Bukarest, február 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Banca Nationala most tette közzé január 16-ról kelteztetett helyzetjelentését. Politikai és pénzügyi körökben hatalmas érdeklődéssel várták ezt a jelentést. Az export december eleje óta teljesen szünetel, — és így a jegybank devizakészlete közel két hónapja nélkülözi a természetes utánpótlást. Ezzel szemben február 15-én esedékes külföldi tartozásoknak egy tekintélyes részlete. Az is köztudomású, hogy az év első hónapjaiban az adóbehajtás tempója alább esett a hagyományokhoz képest.

Ilyen kivételes körülmények között a Banca Nationala helyzetjelentése nyújt egyedül világos képet arról: milyen pénzügyi politikát folytat a kormány, illetőleg az állam a mai kivételes körülmények között? Ez a kérdés óriási horderóval bír az ország gazdasági és pénzügyi életének további alakulására. Akarja-e a Banca Nationala az angol és amerikai példát követni és elegendő csereeszközt bocsátani a pénzpiac rendelkezésére? Vagy pedig a francia aranypolitika irányvonalaival követve, a defláció mellett foglal állást? A Banca Nationala legutóbbi jelentéséből kitérjük, hogy a kormány és a jegybank a deflációs politika útjait járják.

A defláció útján

December 26-tól január 16-ig a fedezeti stok 10 milliárd 197 millió lejről 9 milliárd 816 millió lejjel csökkent vissza. A csökkenés 381 millió lejt tesz ki, ami a jelentős kifizetések és gyenge bevételeknek ebben a periódusában nem túlságosan aggasztó. Különösképpen, ha megfontoljuk, hogy a kivitel elé nap-nap után ujj akadályok gördülnek, sőt a ténylegesen kivitt árak ellenértékéhez sem lehet minden esetben hozzájutni. Így például Ausztriában és Magyarországon körülbelül ötszázmillió lej értékű deviza van blokkolva, amelyekhez a két országban érvényben levő megszorító intézkedések miatt nem tudnak hozzájutni a romániai exportőrök. A fedezeti stok csökkenése ilyen körülmények között érthető, ha nem is meglepő. A Banca Nationala devizakészlete izesítően fogy. Január 17-én a 9 milliárd 816 millió lej fedezeti stockban a devizák mindössze 125 millió lejjel vannak képviselve. A többi arany.

Lehetséges, hogy a fedezeti stockban szereplő devizákon kívül a Banca Nationalának vannak még bizonyos tartalékdevizái is. Másrészt nem szabad elfelejteni, hogy a Banca Nationala néhány héttel ezelőtt 250 millió frank (egymilliárd 600 millió lej) hitelt biztosított magának a Banque de Francenál. Az autonóm monopól pénztár által az elmúlt héten lekötött 100 millió frankos kölcsön ugyancsak 650 millió lej értékű devizát jelent a Banca Nationala számára és ez az összeg a külföldi fizetések fedezésére fog szolgálni. Azt sem szabad viszont elfelejteni, hogy mindkét hitel rövid lejáratu és így felhasználásuknál fokozott óvatossággal kell a bankoknak eljárniuk.

Egyre több akadály gördül a román kivitel elé

A fedezeti stock kérdése egyébként függ az ország 1932 évi kiviteli lehetőségeitől is. Ebben a tekintetben teljes bizonytalanság uralkodik egyelőre. Még a szomszédos szövetséges államok is sorra mondják fel a kereskedelmi szerződéseket s a román kivitel elé egyre több akadály járul. Hogy a Banca Nationala a törvényes arányt a fedezeti stock és a kibocsátott bankjegymennyiség között mégis fenntartsa, az aranyfedezeti politika klasszikus védelmi eszközéhez, a deflációhoz folyamodott. 1931 december 26-tól 1932 január 16-ig a bankjegyforgalmat 23 milliárd 750 millió lejről 22

milliárd 898 millió lejjel csökkentették. A közel egymillió lejes csökkenés annál jelentőségesebb, minthogy időközben az állam 750 millió lejes előleget vett fel a Banca Nationalától, arra az államkincstár céljait szolgáló kétmilliárd lejes kölcsönre, amelyet az állam tudvalevőleg az év végéig tartozik a Banca Nationalának visszatéríteni.

A visszlezárolási hitel megszorítása

A bankjegyforgalom csökkenését elsősorban a visszlezárolási hitel megszorításával vitték keresztül. A visszlezárolási tárca 13 milliárd 227 millió lejről 12 milliárd 765 millió lejjel esett vissza. Javarást azok a nagybankok fizették ki váltóikat, amelyek az elmúlt év őszén jelentős hiteket vettek igénybe a jegybanknál, hogy a befetések rohamát leszerelhesék. Annakidején a Banca Nationala közel négy és félmilliárd lejjel fokozta a bankjegyforgalmat. Az ország azonban alig látta hasznát ennek. A befetéseknek kifizetett összegek teaurizálva lettek, kikerültek a forgalomból. A teaurizált pénzek összegét hét-nyolcmilliárd lejjel becsülik. Most a Banca Nationala a fedezeti arány fenntartása érdekében újabb bankjegymennyiségeket von

A törvényszék illetéktelenség címén elutasította az Albina Bank ellen beadott csődkerést

Az ítélet szerint a csődkerés ügyében csak a nagyszabeni törvényszék dönthet

Cluj-Kolozsvár, február 13. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári törvényszék szombaton délből hirdetett ítéletet az Albina-bank ellen benyújtott csődkerés ügyében. A bank ellen Sárbu tisztviselő, aki a kolozsvári táblánál dolgozik kért csődöt, mert 100.000 lejes betétjére a bank felmondáskor csak kétszáz forintot fizetett. A csődkerés bankkörökben nagy feltűnést keltett, mert ma ezernyi betétes van, akik szintén csak részletekben kapják meg betétjeiket. Ilyen körülmények között nagyjelentőségű elvi ítéletet vártak a csődkerés ügyében, mert ez minden körülmények között precedensül szolgálhatott a többi hasonló esetek elbírálásánál.

Nagyvárad textilyáros kitüntetésé. Az ipar és kereskedelmi miniszter ajánlására a király Weisz Kálmán nagyvárad textilyárosnak az ipari életben kifejtett működésének elismerésül a „pour la merité industrielle“ érdemrend első osztályát adományozta.

Számok a német dekonjunkturáról. A német statisztikai hivatal januári füzetéből vesszük a következő adatokat annak jellemzésére, hogy Németországban milyen pusztításokat végez a dekonjunktúra: a múlt hónapban Németországban az előfordult fizetési képességek száma 1879 volt, ezek között 1128 a csőd s 750 a kényszerregezés. A múlt év decemberében a fizetési képességek száma 2042 volt, a múltév január hónapjában pedig 1603. Ezekhez a számokhoz még csak azt kell hozzáfűznünk, hogy Németországban a fizetési képességek és a kényszerregezés még mindig kereskedői szűgyen-

Oh jaj...

Ha köhög, ha rekedt, kérjen

Éljen!

EGGER

mellpasztillát

Valóban hatásos gyógyszer tartalmú gyógycukorka, amely csillapítja a köhögést és oldja a nyálkát. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Megöli ez az átkozott köhögés

Égges mellpasztilla csakhamar meggyógyított

ki a forgalomból. Ha feltételezzük, hogy a külföldön körülbelül félmilliárd effektív lej forog közkézben, akkor arra a szomorú megállapításra kell jutnunk, hogy Románia egész pénzügyi életét 10—12 milliárd lejjel bonyolítják le. A költségvetés összege közel 27 milliárd lejt tesz ki. A forgalomban lévő bankjegyeknek tehát egy év leforgása alatt közel háromszor kell megfordulnia az állampénztárban. Teljesen abnormis helyzet.

Miért nőtt meg az államnak a Banca Nationalával szembeni tartozása

A bankjegyforgalom csökkentése révén sikerült a fedezeti arányt 36 százalék körül fenntartani. A stabilizációs törvény, ismeretesen, 35 százalékos arány és devizafedezetet ír kötelezően elő.

Vannak a Banca Nationala helyzetjelentésének olyan pontjai is, amelyekre majd csak Auboin legújabb trimesztriális jelentése fog válaszolni. Így például a jelentésből nem tűnik ki, hogy miért nőtt meg időközben 300 millió lejjel az államnak a Banca Nationalával szembeni hosszú tartozása és hogy a második stabilizációs kölcsönből még fel nem használt pénzek miatt fogytak le 141 millióra.

nek számít és nem jövedelmi forrásnak vagy a meggazdagodás eszközeinek.

Vissza a háboruba?

Az új irók — Mai Dekameron

Szerk. Móricz Zsigmond. Füzve 90, vászonba kötve 120 lej. Csinszka versei (Ady leánykérése és szerelme) 90 lej. Ady Endre: Összes versei. Egy hatalmas kötetben füzve 420 lej. Diszvásonban 540 lej Lepage-nál Kolozsvár. Postán utánvétellel franco. Kérjen jegyzéket az új könyvszenzációkról Lepage-tól.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, február 14.

Bukarest. 19.40: Grammfón. 20: Zenekari hangv.

Budapest. 9: Hírek, kozmetika. 11: Egy házi zene. Utána pontos időjelzés, időjárás, majd az Operaház zenekarának hangv. 2: Grammfónhangv. 2.45: Pótló művelésügyi min. előadássorozata. 4.15: Zenedélután. 6: Exhercegnő közv. az Andrássy uti színpadról. 7.30: Könyv. 8.45: Kuruc est. 10: Jazz.

zene. 8.30: Pontos időjelzés, időjárás. Bécs. 18.50: Négyes. Beethoven művei. Berlin. 20: Filharmónikus hangverseny Wagner-est.

Breslau. 18.55: Zongorahangv. Heilsberg. 21.30: Bécsi operettársz. Stuttgart. 23: Kamarazene.

Varsó. 19.25: Grammfón. 20.15: Népszerű hangv.

Kattowitz. 21.55: Zongora. Milánó. 21: Opera.

Róma. 21: Francia hangverseny.

Prága. 19.30: Nápolyi dalok, mandolin, gitárkísérettel. Filharmónikus hangv.

Pozsony. 18.50: Grammfón. Brünn. 18: Zongora.

Toulouse. 19.45: Tosca, Bohémélet részlet. 22.30: Dalok. 22.45: Harmonika. — 42: Szólók. 24.45: Schubert trió.

Svájci Aleman Adó. 14.30: Svájci-Olaszország labdarugó mérkőzés köv. Nápolyból. 20: Zenekar.

Hétfő, február 15.

Bukarest. 20: Fűrészhangv. 20.20: Zongora. 21.10: Kamarazene.

Budapest. 9.15: Hangv. 9.30: Hírek. — 12.05: Házikvartett. 13.35: Hírek. 5.25: Jazz. Weygand Tibor énekszámával. 6.25: Német nyelvtanítás. 7.15: Spanyol furcsaságok. 7.45: Hangv. 9.45: Pontos idő, hírek. 10: Hangversenyátvétel Newyorkból. 1: Időjárás, majd cigányzene.

Bécs. 19.35: Doni kozák hangv. 20.20: Filharmónikus hangv.

Berlin. 19.10: Mandolin. 20: Beethove A-dur szimf.

Breslau. 20.30: Tenordalok.

Heilsberg. 21.35: Triók.

Stuttgart. 21.15: Bach hangverseny.

Varsó. 19.35: Grammfón. 20.15: Operett.

Kattowitz. 20.15: Operett.

Milánó. 21: Szimfónikus hangv. tenor és szopránének.

Prága. 19: Puccini: Tosca c. operája.

Pozsony. 17.40: Zongorahangv.

Brünn. 20.15: Orgonahangv.

Toulouse. 19.45: Dalok. 20: Divatos dalok. 20.15: Mendelssohn műveiből. 21: Massenett rész. 22.30: Bécsi zene. 23.45: Csellósóló.

Svájci Aleman Adó. 22: Néger zene Newyorkból.

Primaria Municipiului Cluj
Nr. 27.518—1931.

PUBLICATIUNE

In conformitate cu ordinul Ministerului Agriculturii si Domeniilor se aduce la cunostinta fabricelor de paine si brutariilor ca sunt obligati sa-si confectioneze stampile cu numele brutariilor lor, pe care sa le aplice pe timbrele agricole ce le lipesc pe paine.
Cluj, la 9 Februarie 1932.

Primaria Municipiului Cluj

Frakkingeket, gallérokat, báliruhákat gyönyörűen tisztít, fest olcsón a **Kristály** új vezetősége

Genfben a lausa

Még ne

Genf, február 1. angol külügyminis Genfből. Párizsban gyal Lavallal a j tovább utazik. Ge még nem tartják Londonban már k létrejött volna p a francia és ang

Többszár

Oradea-Nagyvár Uj Kelet tud.) N jellemző árverés rán egy többszár viselő szeszgyárat az árverező. Dohá verező, aki egy pá vezetett el, hog

Ma délu előad

Hétfő este Lan

Cluj-Kolozsvár, Kelet tud.) Miche zsidó képviselő ma lozsvára a buk előtt tizenegy óra nagytermében (C nand) a Zsidó Pá tának választmán képviselők részvét órákor a régi ipa vendég, „Werdeg

Moiss megbet

Harminckilenc

Bucuresti-Bukar Uj Kelet tud.) M nész tegnapelőtt Moissi már az ál panaszkodott és nűnek, hogy fellép nész állapot a ross előadás megkezdő volt. Moissi mind

Ma avatás disz

Ötvenedik sz

Cluj-Kolozsvár, Kelet tud.) Goga te félhat órákor C várra érkezett. A nedik születésnap ünnepségekben fo lozsváron. Délét az egyetem auláj egyetemi tanács. ják nyújtani Gog egyetem diszdo

Délben a Redo ritékes bankettet ügyminiszter tisz gek este folytató házban, ahol Gog

Genfben március végére kombinálják a lausannei konferencia összehívását

Még nem tartják kész dolognak a Laval és Simon között létrejött megegyezést

Genf, február 13. Sir John Simon angol külügyminiszter ma elutazik Genfből. Párizsban találkozik a tárgyalással a jóváhagyásról, azután tovább utazik. Genfi beavatott helyen még nem tartják kész dolognak azt a Londonban már közreadott hírt, hogy létrejött volna próbaszerű megegyezés a francia és angol kormányok között

a jóváhagyás ügyében, de valószínű, hogy a Laval-Simon eszmecsere ez megvalósul. Ezután közlik a megegyezést a többi érdekelt államokkal. A júniusi dátumon kívül újabban Genfben március végére is kombinálják a konferencia Lausanneba történő összehívását.

Többszáz ezer lej és pálinkafőzdet árvereztek el 2500 lejért Nagyváradon

Oradea-Nagyvárad február 13. (Az Új Kelet tud.) Nagyváradon tegnap jellemző árverés történt, melynek során egy többszáz ezer lej értékű képviselő szeszgyárat 2476 lejért vett meg az árverező. Dohány Róza volt az árverező, aki egy pálinkafőző telepet árvereztetett el, hogy kinlevőségét behajtsa.

Az eredmény 2476 lej volt, s ezért az összegért a főző modern felszerelést, egy vagon fát és néhány ingóságot árvereztek el. Az árverést Beck Arthur pálinkafőző megfellebbezte, mert beigazolódott, hogy Dohány Róza strómanokkal vásároltatta össze az értékeket, önmagának.

Ma délután hat órakor tartja meg előadását Kolozsváron Landau képviselő

Hétfőn este Landau és Fischer József dr. Szatmáron tartanak előadást Cluj-Kolozsvár, február 13. (Az Új Kelet tud.) Michel Landau beszarábiai zsidó képviselő ma délelőtt érkezik Kolozsvárra a bukaresti gyorssal. Délelőtt tízenegy órakor a neolog iskola nagytermében (Calea Regele Ferdinand) a Zsidó Párt kolozsvári tagozatának választmányja ülést tart a zsidó képviselők részvételével. Délután hat órakor a régi iparkamara dísztermében tartja meg előadását az illusztris vendég, „Werdegang des Judentums” címmel. Az előadás elé hatalmas érdeklődéssel tekint Kolozsvár zsidósága és az iparkamara terme előreláthatólag szűknek fog bizonyulni az érdeklődők befogadására.

Moissi Bukarestben súlyosan megbetegedett és állapota aggodalomra ad okot

Harminckilenc fokos lázzal szerepelt Moissi és az előadás után ajultan összeesett

Bucuresti-Bukarest, február 13. (Az Új Kelet tud.) Moissi, a világhírű színész tegnapelőtt Bukarestbe érkezett. Moissi már az állomáson rosszulról panaszkodott és nem tartotta valószínűnek, hogy fellépni tudjon Estig a színi előadás rosszbodott és máre az előadás megkezdődött, 39 fokos láza volt. Moissi mindazonáltal fellépett, de az előadás után szervezete nem bírta tovább és ajultan összeesett.

Moissi az éjszakát magas lázzal töltötte és reggelre állapotában újra rosszabbodás állt be. A művész láza állandóan 39 fok körül variál és orvosai szerint állapota aggodalomra ad okot. Moissit a legjobb bukaresti professzorok kezelik.

Ma avatják Gogát a kolozsvári egyetem disz doktorává és Kolozsvár város díszpolgárává

Ötvenedik születésnapja alkalmából a város háztelkekkel ajándékozta meg a volt belügyminisztert

Cluj-Kolozsvár, február 13. (Az Új Kelet tud.) Goga Octavian tegnap este félhat órakor Csucsáról jött Kolozsvárra érkezett. A költő-politikust ötvenedik születésnapja alkalmából nagy ünnepekben fogják részesíteni. Kolozsváron, délelőtt fél tizenkét órakor az egyetem aulájában díszülést tart az egyetemi tanács. Ezalkalommal át fogják nyújtani Gogának a kolozsvári egyetem díszdoktori oklevelét.

Délben a Redout-teremben 150 terítékes bankettet rendeznek a volt belügyminiszter tiszteletére. Az ünnepek este folytatódnak a Nemzeti Színházban, ahol Goga tiszteletére díszelőadást rendeznek. Bornemisa Sebestyén dr., az interimár bizottság elnöke az előadás megkezdése előtt a színpadon át fogja nyújtani Gogának azt az oklevelet, amely Kolozsvár város díszpolgárává való megválasztásáról tanuskozik. Ugyancsak az interimár bizottság határozata folytán Kolozsvár város a posta háta mögött lévő telket Goga Octaviannak adományozta. Az erről szóló határozatot jóváhagyás végett megküldötték a belügyminisztériumnak.

Gogát a kolozsvári díszdoktor is meleg ünnepségekben fogja részesíteni.

Egy tábornok szerint a japánok nem háborus céllal jöttek Kinába, de azért lázasan készülődnek a nagy offenzívára

A japán szárazföldi hadsereg parancsnoka hétfőn délelőtt még egy utolsó közvetítésre kéri fel a hatalmakat. A japánok lázas sietséggel szállítják partra csapatukat. Washingtonban Japán győzelmet várnak

London, február 13. Sapeyben a fegyverszünet ideje alatt Jaquinot francia szerzetes és 13 apáca első segélyben részesítették a bombázás és ágyuzás sebesültjeinek jelentékeny hányadát, majd intézkedtek kórházbaszállításuk iránt. A szerzetes interveniált a fegyverszünet meghosszabbítása iránt, de kérelmét a japánok elutasították azzal, hogy a kínaiak ismételtelen megszegték a fegyverszüneti megállapodást s tüzeltek a japánokra, miéртis újabb fegyverszünetnek helye nincsen.

csapatereősítések érkezését várják. A japán felvonulás Sapey és Wu-Sung előtt hétfőn nyer befejezést.

A japán szárazföldi csapatok parancsnoka valószínűleg hétfőn délelőtt még egy utolsó közvetítésre kéri fel a hatalmak diplomátáit, és konzuljait,

Az esti órákban példátlanul hevesse vált az egész napon át tartott tüzéségi tűz. Különösen erős tűz alatt tartották a japánok a kínai állásoknak az amerikai és angol negyedekhez közel eső részét. Sanghai déli kínai külvárosa eddig nem szenvedett az ágyuzástól és a bombázástól, de a japánok most tűz alá akarják venni ezt a külvárost is, ha meg nem szűnnek a japánellenes tüntetések.

majd ultimátumot intéz a 19. kinal hadsereg parancsnokához, akitől azt követeli, hogy a kínai csapatokat vonja vissza Sanghaiból, ellenkező esetben a japánok megindítják a nagy offenzívát.

A déli előváros ágyuzása bekövetkeztével a nemzetközi negyedek minden oldalról hadszíntér vérmű körűl.

Ugy látszik, kevés a remény az összeütközés elhárítására.

Sapey és Wu-Sungot a japán nehéz tüzéségi és a bombavető repülőgépek újra rendszeresen bombázzák.

Az Exchange Telegraph távirata közli Shimoto japán tábornok, a Wusungot ostromló sereg parancsnokának nyilatkozatát, aki azt hangoztatja, hogy a japán katonák nem háborus céllal jöttek Kinába, hanem azért, hogy nyomást gyakoroljanak a szükségessé vált diplomáciai tárgyalások sikeres befejezése érdekében Kinára. Tehát a japánok célja egyáltalán nem az a néhány agyagsánc, amely ott áll szemben az állásaikkal, s amelyeket kétségtelenül gyorsan elfoglalhatnak, ha megfelelő erőkket ezt akarják.

Amerikai hivatalos körökben jelentőséget tulajdonítanak a hatalmak Kinában akkreditált diplomáciai képviselői sanghaji útjának. Akciójuk kétségtelenül utolsó erőfeszítés a nagy összeütközés elhárítására. Washingtonban egyébként japán győzelmet várnak, ha az újabb közvetítő lépés eredménytelen maradna. tekintettel Japán műszaki fölényére, bombavető repülőgépeire és erős hajóhadára. Bizonyosra veszik, hogy az elhatározó jelentőségű csata rövid lesz s ezt nyomon követhetik a békétárgyalások.

A tábornok annak a reményének adott kifejezést, hogy a nagy csatára nem lesz szükség s létrejön anélkül is a megegyezés.

Nem forog fenn szüksége a népszövetségi közgyűlés összehívásának

Az éjjeli órákban hadihajók fényzóriónak világosságában változatlan hevesseggel tovább folyt a tüzéségi tűz s a bombavető repülőgépek is újult tevékenységbe kezdtek. Több lövedék alig 200 lábnyi távolságban csapott le a Wang-Pu folyóba attól a hadihajótól, amelyen a hatalmak kínai követei, akik állandón tárgyalást folytatnak a felek megbízottjaival az ellenségeskedések megszüntetése érdekében, megérkeztek Sanghaiba.

Genf, február 13. A népszövetségi tanács tegnap este külön ülésen két óra hosszátt tanácskozott Kína azon indítványára felett, hogy rendkívüli népszövetségi közgyűlést hívjanak össze. Általános volt a vélemény, hogy nem forog fenn szüksége közgyűlés összehívásának.

Egyidejűleg japán repülőgépek zárt sorokban vonultak át Sapey felett s erősen bombázták azt a romhalmazt, ami a kikötői negyedből még áll.

Kedden a tanács Kína és Japán delegátusainak bevonásával újabb ülést tart és ekkor dönt a javaslat felett.

Nankingból és Csin-Kiangból 10 zászlóalj kínai katonaság utban van Sanghai felé.

Ha Kína delegátusa ragaszkodnék a közgyűlés összehívásához, ellenkező irányzatú tanácsi döntés ellenére is össze kell hívni rendkívüli ülésszakra a népszövetségi közgyűlést.

A támadási vonal Sapey-Wusung, egész hosszában erős tüzéségi tűz alatt áll.

Egyébként ma a népszövetségi főtávkárához a sanghaji konzulok bizottságának második jelentése megérkezett a távolkeleti helyzetről, amelyet ezúttal is a még érvényben levő népszövetségi megbízatás alapján készítettek s küldöttek el Genfbe a tanács tájékoztatására.

Ellenkező esetben... London, február 13. Újabb jelentés szerint Sanghaiban hat nagy japán csapat szállítóhajón gyalogság érkezett. Vasárnapra újabb hét nagy szállítóhajón újabb

A „Héber kör” legközelebbi összejövetelét hétfőn este fél 9-kor tartja meg. Előadást tart Klein Éliáhu tanár.

— A Farm Board készleteiből nem osztanak ki búzát az amerikai munkanélküliek számára. Londonból jelentik: A törvényhozó testület földművelésügyi bizottsága elvetette azt a javaslatot, hogy 40 millió bushel búzát osszanak ki a munkanélküliek között a Farm Board készleteiből. A bizottságban az a vélemény alakult ki, hogy ilyen segélyakció esetén a kormány vásároljon nyílt piaci áron búzát.

Éljen!
Eger mellépszállás csakhamar meggyógyított
MŰSOR
február 14.
Színház. 20: Zene
Kozmetika. 11: Egy
időjelzés, idő
ház zenekarának
hangv. 2.45: Pölc
adássorozata. 4.15:
ercegnő közv. az
ról. 7.30: Könnv
zz.
időjelzés, időjárás.
Beethoven művei
nikus hangverseny
forahangv.
écsi operettreszl.
razene.
nofón. 20.15: Nép
ngora.
hangverseny.
i dalok, mandolin,
monikus hangv.
mmofón.
ca. Bohémélet rész
5: Harmonika. —
ubert trió.
14.30: Sváj-
gő mérkőzés közv.
ar.
uár 15.
hangv. 20.20: Zoi
e.
rv. 9.30: Hírek. —
3.35: Hírek. 5.25:
nekszámával. 6.25:
5: Spanyol furcsa
5: Pontos idő, hi
vétel Newyorkból
nyzene.
zakok hangv. 20.20
lin. 20: Beethoven
rdalok.
ók.
h hangverseny.
nofón. 20.15: Ope
rett.
ikus hangv. tenor
Tosca c. operája.
orahangv.
ahangv.
alok. 20: Dívatos
ohn műveiből. 21:
Bécsi zena. 23.45:
22: Néger zene
Cluj
IUNE
ordinul Ministe-
Domenilor se
bricelor de paine
bligat sa-si con-
numele brutu-
e aplice pe tim-
esc pe paine.
1932.
Municipiului Cluj
zetősége

Zsidók pénz nélkül

— Regény az amerikai zsidó proletárok életéből —
IRTA: MICHAEL GOLD

(49)

— Csináltassa meg először a vezetékét, Mr. Zunzer, azután kifizetem a házbéremet.

Mr. Zunzer rámeredt az ökor szemével. Egy pillanattal nem tudott szóhoz jutni a haragtól. Azután belemorzsolta vörös, bozontos szakállába és mondta:

— Kidobom magát! Ismerem magát, bujtogató! Maga szervezte a lakó-sztrájkot.

— Igen, — válaszolta hűvösen anyám. — A többiek bejtek és fizettek. Engem azonban nem tud megijeszteni.

— Nem tudom? — dadogta a háziur.

— Majd meglátjuk. Holnap hozom a végrehajtót és a butoraival együtt kiteszem az utcára!

— Nem! — mondta anyám. Megelőzőleg a bíróság elé kell jönnie velem! Tudom, hogy mik a jogaim.

A maga jogai nem érnek semmit! — mondta a háziur. — Én azt teszem ebben a kerületben, amit akarok. Befolyásom van a Tammany Hallban.

Anyám a csipőire tette a kezét és hanyagul vetette oda:

— Az Istennél is van magának befolyása, Mr. Zunzer?

Ez az ütés elkábította Mr. Zunzert. Főlényen próbálta kivédeni.

— Ne beszéljen nekem az Istenről, — mondta. — En gyarábban vagyok a zsinagógába, mint maga és az ura együttvéve. És tiszter annyi pénzt adok, mint maguk.

— Mindenki tudja, hogy magának van pénze, — válaszolta nyugodtan anyám, — még a halál angyala is. Eljön majd egy nap és elviszi minden pénzt, Mr. Zunzer.

A háziur elsápadt. Elkezdett remegni. Megkísérelt valamit szólni, a szavak azonban a torkán akadtak. Olyan lett, mint aki a következő pillanatban elájul. Azután összeszedte magát és eltávozott. Hangosan nevette csapta be az ajtót utána anyám. Azután az ablakhoz rohant és az udvaron keresztül beszélt át Mrs. Askenazinak és a többi szomszédasszonynak, akik az ablakaikban ültek és sóváran hallgatták a csetepatét.

— Hallottátok, hogy befűtöttem a háziurnak? Nem jól megadtam neki?

— Bolond asszony, — kiáltotta apám a hálószobából, — mit csinálunk ha holnap kitesz bennünket az utcára?

— Nem fog kitenni, mondta anyám meggyőződéssel. A háziur fél tölem, látam a szeméből.

Apám gunyolódott. Ki hallotta valaha, hogy egy háziur fél a lakójától.

Ebben az esetben azonban így volt; a háziur nem zavart többet bennünket. Tény leg megjavította a vezetékemet és ezentul ügykökkel szedette be a házbért. Félt. Anyám nagyon szerencsésen érvelt, amikor a halál angyaláról beszélt neki.

Mr. Zunzer babonás volt. A legnagyobb féleleme az volt, hogy egy éjszaka betörnek hozzá, megölik és elviszik a pénzt. Dr. Solow mesélte egy este a következőket.

Amikor Mr. Zunzer Amerikába jött, — mesélte dr. Solow — nyakkendővel, cipőpertlivel és inggombokkal házalt. Nagyon szegény volt. Egy foltozó szuszter nedves pineclakásában egy rongyos matracra aludt s heringen és szárazkenyéren élt. Öt évig éhezett és túrt. Ettől sárgult meg a bőre.

— Minden fillért, amit megfoghatott úgy spórolt meg, mint a zsigori. A negyeddollárosokat és a rézpénzeket zacskóba tette s a matracában rejtette el. Ez a pénz örök gondokat okozott neki. Nagy patkányok futottak át az arcán, miközben aludt. Ezek azonban korántsem zavarták annyira, mint a pénzéért való gondok.

— Ó, mily szent volt neki ez a pénz! A pénz, ami ahhoz segíthette, hogy a feleségét és a gyermekeit Európából áthozhassa. Vágyódott utánuk. Éjjel rájuk gondolt és sirt. A pénz számára nem pénz volt, hanem a családja, a békesége, a boldogsága, az élete és a halála! Egy éjszaka a matrac alól ellopta valaki a pénzt. Három év megtakarított összege volt. Mr. Zunzer majdnem beleőrült. Hónapokig feküdt a kórházban. Megtagadta az ételmezt. Megakart halni. Ezután azonban összeszedte magát s megint elkezdett

spórolni. Két év alatt annyira vitte, hogy áthozhatta Amerikába a feleségét és a gyermekeit.

— Nem hoztak rá szerencsét. Mr. Zunzer megszokta a takarékoskodást. Zsigori lett. Sajnált minden fillért, amire a feleségének és a gyermekeinek szüksége volt. Keveset adott nekik enni. A felesége megbetegedett; sajnálta tőle az orvost. Az asszony meghalt. A temetésen Mr. Zunzer nagy veszekedést csapott a te-

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A MAGYAR SZÍNHÁZ IRODAJANAK KÖZLEMÉNYEI:

Vasárnap délelőtt 11 órákor: Gyermek-előadás, nagyon olcsó matinéhelyarákkal. Vasárnap délelőtt szép ajándékkal kedveskedik a Magyar Színház a gyermekeknek. „Az a huncut kéményseprő“ kerül színre, táncos, énekes gyermekoperett a színház legnépszerűbb tagjainak fellépésével. Ezenkívül Micky Maus filmek és egy nagyszerűen kacagató bohózat kerül vetítésre a műsor keretén belül. A rendkívül olcsó helyárák (30, 20, 10 és 6 lej) lehetővé teszik, hogy minden gyerek megnézhesse a nagyszerű matinét.

Vasárnap délután 6-kor és 9-kor: Maya. A Maya óriási sikerére való tekintettel vasárnap kétszer is színre kerül. Délután 6-kor és este 9-kor adják a Mayát. A Maya az évad legnagyobb sikere, amely a Magyar Színház parádés szerezposztáiban és kiállításban hozott színre. Csupa új díszlet, új ruhák, kosztümök. A Maya ragyogó, toalettel, kitűnő, fűlbemászó slágerei, változatos díszletei minden este tomboló tapsot váltanak ki a közönségtől. A nagy siker folytán még hétfőn este is a Mayát játssza a színház.

Nagy meglepetés!

Kedden: Okos mama. Nagyon olcsó mozi-helyárákkal.

Kedden este új betanulással, új szereposztásban kerül színre az Okos mama. Poór Lilivel a címszerepben, nagyon olcsó mozi-helyárákkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Külön ajándék a közönség számára:

A pénztár minden belépőjegy mellé ingyen egy mozielőadást ad ki. És pedig: az 50 és 40 lejes jegyekhez egy 30 lejes, a 30 és 20 lejes jegyekhez egy 20 lejes, a 10 lejes jegyek mellé egy 10 lejes mozi-jegyet. Ezek a mozi-jegyek a jövő hét bármely mozielőadására egyszeri díjtalan belépésre jogosítanak.

A Magyar Színház heti műsora

Vasárnap d. e. 11 órákor: Nagyszabású gyermek-előadás, színház és mozgó-fénykép vegyesen. Az a huncut kéményseprő. (Gyermek operette táncokkal, énekekkel. (Ezenkívül Micky-Maus képek, film-bohózatok.) A kéményseprő bácsi cukrokat osztogat a jó gyermekeknek. Helyárák: 30, 20, 15 és 10 lej. Sorozat szám 129.

Vasárnap d. u. 6 órákor: Maya (operette újdonság 6-odszor. Rendes helyárákkal. Sorozat sz. 130.)

Vasárnap este 9 órákor: Maya (operette újdonság 6-odszor. Bérletszűnetben. Sorozat sz. 131.)

Hétfő este 9 órákor: Maya (operette újdonság 7-edszer. Bérletszűnetben. Sorozat sz. 132.)

Kedd 9 órákor: Okos mama. (Operettrepiz, új betanulással, új szereposztással, Poór Lili fellépésével. Nagyon olcsó mozielőadással.) Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Külön ajándék a közönség számára: minden belépőjegy mellé a pénztár egy mozielőadást ad teljesen ingyen. És pedig az 50 és 40 lejes jegyekhez egy

metkezési vállalkozóval a temetés költségei miatt. Mindig csak a pénzre gondolt.

— A gyerekei felnőttek és gyűlölték a zsigorisága miatt. Egymás után hagyták el. A legöregebb fia tolvaj lett. A második fia belépett a hadseregbe. A lánya eltűnt.

— Mr. Zunzer egyedül maradt. Ma gazdag ember. Tulajdonosa egy zálogháznak és több bérháznak. De még mindig heringet és szárazkenyéren él és gyűjti a filléreket. Betegség ez.

— Rohamai vannak, — folytatta dr. Solow. — Minden második hónapban elhivat magához. A padlón fetreng, fejfel rohan a butoroknak s össze-vissza vadossza az arcát a ráhulló székekben. Kiabál, hogy a rablók megölik és ellopják a pénzt. Nyugodtan próbálók hatni rá, adok neki orvosságot, meggyujtom a gázt, hogy megmutassam, hogy egyáltalán nincsenek itt rablók. Egész éjszaka úgy beszéllek vele, mint egy gyermekkel. (Folytatjuk)

30 lejes mozi-jegyet, a 30, és 20 lejes jegyekhez egy 20 lejes és a 10 lejes jegyekhez egy 10 lejes mozielőadást. Ezzel a mozi-jeggyel a jövő hét bármelyik mozielőadására egyszeri díjtalanul léphet be a közönség. Sorozatszám: 133.)

Szerdán 9 órákor: Az utolsó Verebély-lány. (Operettrepiz új szereposztással. Nagyon olcsó mozielőadással. Jegyek ára: 40, 30, 20 és 10. Sorozatszám: 134.)

Csütörtökön 3, 5, 7 és 9 órákor: Az évad legszenzációsabb filmeseménye: Botrány az arénában. (Harry Piel egyetlen hangosfilm-attrakciója. Világsiker!) A 7 órákor és 9 órákor kezdődő előadások alkalmával a film mellett variété-előadás, egyfelvonásos tréfák, mókák, táncok, a színház legnépszerűbb tagjainak fellépésével. Helyárák 3-kor és 5-kor: 20 és 10 lej. 7-kor és 9-kor: 30, 20 és 10 lej.

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órákor: Az évad legszenzációsabb filmeseménye: Botrány az arénában. (Harry Piel egyetlen hangosfilm-attrakciója. Világsiker!) A 7 órákor és 9 órákor kezdődő előadások alkalmával a film mellett variété-előadás, egyfelvonásos tréfák, mókák, táncok, a színház legnépszerűbb tagjainak fellépésével. Helyárák 3-kor és 5-kor: 20 és 10 lej. 7-kor és 9-kor: 30, 20 és 10 lej.

A cigyi Román Opera műsora

Vasárnap, február hó 14: (délután) Cigánybáró.

Hétfő, február hó 15: Mignon.

Szerda, február hó 17: Aida.

Péntek, február hó 19: A trubadur.

Szinkór-Mozgó műsora

Vasárnap 3 és 5 órákor szenzációs amerikai filmdráma: Az örök barátja. A főszerepekben: Dorothy Mackail és Milton Sills. Új hangos híradó. Helyárák: a 3 órai előadásán 10 és 20 lej. Az 5 és 7 órai előadásán 10, 20 és 30 lej.

Hétfőn 3, 5 és 7 órákor: A varsói citadella. (Zapolska Gabriella grandiózus hangos-zenes filmjátéka, a főszerepben Várkonyi Mihállal. Helyárák: 3 órákor: 20 és 10 lej, 5 és 7 órákor: 30, 20 és 10 lej.)

Kedden 3, 5 és 7 órákor: A varsói citadella. Várkonyi Mihállal.

Szerdán 3, 5 és 7 órákor: A varsói citadella. Főszerepben: Várkonyi Mihály.

Csütörtökön 3, 5, 7 és 9 órákor: Az évad legszenzációsabb filmeseménye: Botrány az arénában. (Harry Piel egyetlen hangosfilm-attrakciója. Világsiker!) A 7 órákor és 9 órákor kezdődő előadások alkalmával a film mellett variété-előadás, egyfelvonásos tréfák, mókák, táncok, a színház legnépszerűbb tagjainak fellépésével. Helyárák: 3 órákor és 5 órákor: 20 és 10 lej. 7 órákor és 9 órákor: 30, 20 és 10 lej.

Pénteken 3, 5, 7 és 9 órákor: Az évad legszenzációsabb filmeseménye: Botrány az arénában. (Harry Piel egyetlen hangosfilm-attrakciója.) 5 és 7 órákor a film mellett variété-előadás magánszámok, táncok, egyfelvonások, a színház legnépszerűbb tagjainak közreműködésével. Helyárák: 3 és 5 órákor: 20 és 10 lej. 7 és 9 órákor: 30, 20 és 10 lej.

ASTRA MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap, hétfő, kedd:

A legizgalmasabb háborús film a béke nevében: A verduni pokol, két résztvevő német tiszt megrázó alakításában. Egyik eddigi filmhez sem hasonlítható!

CORSO-MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap d. e. 11 órákor: Nagy farsangi vigiáték matiné.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor: Utóljára Redl ezredes árulása. Rendezte: Karl Anton. Zenéjét szerezte: Willy Engel-Bergel. A legnagyobb kémfilm a világon. Ki nem emlékszik Redl ezredes drámájára? A világháború legnagyobb előidézőjének büös élete hangosfilm. Soha nem látott titkok kerülnek a nézők szeme elé. Főszerepben: Lili Dagover, Theodor Loos.

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor

Nagy filmoperett premier: A hatyu, Molnár Ferenc regénye után földolgozva. Főszerepben: Lilian Gish, Conrad Nagel, Marie Dressler és Rod la Roque.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

Salto mortale (Halálugrás) A. E. Dupont világhírű rendező legújabb filmje. Mélyen megható cirkuszdráma, nagyszerű mutatványokkal. Főszerepben: Ana Sten, Ottó Warburg, Kurt Gerron.

Hétfő 3, 5, 7 és 9 órákor

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor

Ott tul a rácson... a Sing-Sing világhírű film szenzációs paródiája, főszerepekben Stan és Bran közkedvelt komikusok.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor

Hétfőn 3, 5, 7 és 9 órákor

Tizenharmadik hős, hangos dráma, német párbeszédekkel. Főszerepben Conrad Weidt.

Kedd 3, 5, 7 és 9 órákor

Szerda 3, 5, 7 és 9 órákor

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órákor

Salto mortale, izgalmas német párbeszédű cirkuszdráma, rendezte A. E. Dupont világhírű rendező, főszerepekben Anna Sten és Kurt Gerron.

APRÓ HIRDETÉSEK

„EXPRESS“ libahuscsarnok

ארט כשר

ORADEA, Piata Mihai Viteazul No. 11. FRIEDMANN M.

Szállítok minden mennyiségben prima olvasztott libasírt á 60 lej libabőrt és hájat á 45 lej libafüstölthust á 75 lej

kilogrammonként.

Ügyeljen a címre!

Három-négyszobás modern lakást keresek május 1-re. Ajánlatokat „Belvárosi“ jelígre a kiadóba kérek.

Intelligens, románul is beszélő nőt keresek két kisfiu mellé, ki háztartásban is segítene. Ajánlatok fizetési igénnyel „Jó bánásmód“ jelígre a kiadóhivatalba kéretnek.

Egy kitűnő karban levő Seferthora eladó. Cim Freund főrabbi Reghin.

Jó összeköttetésekkel rendelkező „Schadchen“-ek adják le címüket e lap kiadóhivatalában.

Természetbeni revanchért, lelkiismeretesen adna képisített zongoratanító órát. Regele Ferdinand 4 I. em. 6.

Megérkeztek a legújabb bécsi sablonok. Montirozás, függönyösszeállítás, csipkebevarrás, kelengyekészítés, izléses kész diványpárnák Fisch Böske kézimunkaszalonjában. Str. Gh. Barițiu 16.

HIR

Kedves kis

tegnap egész este

am. Bármennyire is bele kell avatkoznom ügyeibe. Azt hiszem nem fogom tudni esendes martiromság

ült mellettem a mozi kezetes lesz számom miatt könnyes ar

májának hangos hi sabb szemrehányása

Pedig maga nem kis hűgának az oszt

tanulni a földrajzot külön földrajzkönyv

Annak sem maga jobbsorsra érdemes

eredgett papája m abban az összevisz

ben... És arról sem nek az érettségi ba

megvenni az első h mindezt összegezve,

ta, hogy mindezek talavily estélyi ruhá

délről, immár az lozni... hátha most

Es hát nem siker — magunk között

hogy már 24 éves nagyon bájos, kedv

főz és Chopin kivi zony, nem sikerült

Az idén sem. En láttam mago

Nagyon bájos vol „partik“, a diplo

mégis csak a gyár tatják. Hát tehet

maga papája ne smért maga nem

ilyen nőszüni kész még nagyon jó, h

bár... Sugok magán

ja, hogy egy ilyen ros pénze kell. Ne

higgye, hogy a gyó Jegyezze meg magá

ilyen diplomás mi retti. Csak saját

tárgyra térjek: ló akadt egy udvarló

Sokat táncolt vele nek a mosolynak s

mája azonban ann is a tegnapi mozi

egy tünt nekem... ezt a mamájának

ő egy bösz anyat ves kötelességének

adok egy tanácsotból elég legyen. N

áron férjhez me sikerülni fog. Jöv

a kis hűgának a öccse kapjon hossz

és egyenesítse ki pedig menjen ipa

kozmetikát, vagy ion be cselédnek,

mit... De azt a sz többet ne lássam.

Telefon 10-11

Ingyen

Aki 1 vaggon öles szerre vesz, vagy kisebb

500 kg la f

Garantáltan elsőre hoz szállítva ö

la búkhasáb apr

la tölgyhasáb apr

la hántottfa v. gy

Balázs I

Calea Rege

Telefon 10-1

HIREK

Kedves kisasszony,

Ma egész este magáról gondolkodom. Bármennyire is haragszik, mégis bele kell avatkoznom bonyolult családi ügyeibe. Azt hiszem, nagyon sokáig nem fogom tudni elfelejteni azt a szentes mártíromságot, mellyel tegnap elmentem a moziban. Örökké emlékeztet a számomra az a pár perc, mely alatt könnyes arccal hallgatta magánjának hangos recedőnél is hangosabb szemrehányásait.

Pedig maga nem tehet arról, hogy a kis hugának az osztálytársnőjével kell tanulni a földrajzot, mert nem telik nálunk földrajzkönyvre...

Annak sem maga az oka, hogy a jobbsorsra érdemes, becsületben megörögedett papája már hat év óta jár ábrán az összevissza fordított bekecsében... És arról sem tehet, hogy ücsűsnek az érettségi bankettre nem tudták megvenni az első hosszú nadrágot... És mindezt összegezve, azt sem maga akarja, hogy mindezek árán átalakítsák a tavalyi estélyi ruháját és behozzák a táskáját, immár az ötödik idényre bájos... hátha most sikerül.

És hát nem sikerült. Annak ellenére, — magunk között bevallhatjuk, — hogy már 24 éves elmúlt, azért még nagyon bájos, kedves, szerény, házias, fős és Chopint kívülről zongorázza. Bizony, nem sikerült magát férjhez adni. Az idején sem.

En láttam magát, kedves a bálon. Nagyon bájos volt. De hát hiába... A „partit”, a diplomás fiatalberek, mégis csak a gyáros lányait táncoltatják. Hát tehet maga arról, hogy a maga papája nem gyáros? Hiszen azért maga nem képes szánlni egy ilyen nőszülni készülő diplomást, attól még nagyon jó, hü feleség lehet. Ámbár... Sugok magának valamit. Ne bánja, hogy egy ilyen diplomásnak a gyáros pénze kell. Nehogy valahogyan azt higgye, hogy a gyáros lányát szereti... Jegyezze meg magának kisfiam hogy egy ilyen diplomás mindig saját magát szereti. Csak saját magát. De hogy a tárgyra térjek: láttam, hogy mégis akadt egy udvarlója. Egy kis jogász. Sokat táncolt vele és mosolygott. Ennek a mosolynak szívből örülök. A mamája azonban annál kevésbé. Legelőbb is a tegnapi mozielőadás valahogyan úgy tűnt nekem... Hát nézze, szívem, ezt a mamájának meg kell bocsátania. Ő egy bösz anyatigris és így ezt kedves kötelességének tartja. De magának adok egy tanácsot. Ebből a vadhájszából elég legyen. Ne akarjon minden áron férjhez menni. Meglátja, akkor sikerülni fog. Jövő évben vegyék meg a kis hugának a földrajzkönyvet és az öccse kapjon hosszú nadrágot. A papája fordítsa ki a bekecsét megegyszer és egyenesítse ki hajlott hátát. Maga pedig menjen iparművésznek, tanuljon kozmetikát, vagy fényképészetet, álljon be cselédnek, vagy csináljon akármit... De azt a szomorú könnyes arca többet ne lássam! Megértette? Nahát! (j. e.)

Telefon 10—11 Telefon 4—77

Ingyen tűzifa

Aki 1 vagon ősles, vagy aprított fát egyszerűen vesz, vagy rendelést felad (akár kisebb tételben is)

500 kg fa fát ingyen!

Garantáltan elsőrendű bükkhasáb házhoz szállítva ölenként 900 lej
1 a bükkhasáb aprítva 100 kgr. 64 lej
1 a tölgyhasáb aprítva 100 kgr. 60 lej
1 a hántottfa v. gyertyánfa 100 kgr. 66 lej

Balázs Imre cégnél

Calea Regele Ferdinand 74.

Telefon 10—11 Telefon 4 77

— Emelik a buza vámját Ausztriában. Bécsből jelentik: A nemzeti tanács főbizottsága kimondotta a buza vámemelését. A kivetett pótvámot 100 kilogramonként öt aranykoronára emelik fel. A rozs pótvámját viszont a mai nappal csökkentették.

LÁBBADOZÓT talpraállít az Ovomaltine.

— Egyelőre egymilliárd értékben bocsátanak ki új bankjegyeket az amerikai jegy kibocsátó bankok. Londonból jelentik Az amerikai kongresszus elé a jövő héten törvényjavaslatot terjesztenek, amely fel fogja hatalmazni a jegy kibocsátó bankokat két és félmilliárd dollár értékű új bankjegyek forgalomba hozatalára. Egyelőre egymilliárd értékben bocsátanak ki a bankok új bankjegyeket, a hátralevő másfélmilliárd kibocsátására később kerül sor.

— Tizenöt hónapi börtönrre ítélték Marienbad volt postaigazgatóját. Prágából jelentik: A marienbadi büntető bíróság Sinka postaigazgatót, a marienbadi főposta volt vezetőjét, aki ellen az ügyész ség azt a vádat emelte, hogy amerikai és németországi pénzesleveleket felbontott és azokból elsikkasztotta az értékeket, a bizonyítási eljárás hosszadalmas lefolytatása után ma tizenöt hónapi súlyos börtönrre és választójoga elvesztésére ítélte.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrkiütések, kelések, furunkulusok eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József víz hatása mindig kitűnően beválik. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Eladó muzeum. Bécsből jelentik: A gmundeni Brahms-muzeum eladásáról amerikai érdeklődőkkel tárgyalások folynak. A muzeumot huszonnyolc évvel ezelőtt a nagy zeneszerzőnek egy barátja, Miller-Aichholtz Viktor nagyiparos rendezte be gmundeni villájának abban a két szobájában, ahol Brahms nyaralni szokott.

— A bélyegkirály halála. Londonból jelentik: Egy angol szegényházban néhány nappal ezelőtt meghalt William Jose Palmer, az egykor világszerte híres bélyegkirály, akinek vagyonát valamikor több mint nyolcvanmillió lejre becsülték. Palmer szegény gyermek volt és vagyonát bélyeggyűjtéssel és bélyegkereskedéssel szerezte. Királyok és amerikai dollármiliosok voltak üzletfelei. Nagy vagyonát hiszékenysége miatt vesztette el, mert igen sok szélhámos megkörnyékezte és becsapta.

— Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejthetetlen feleségem temetésén résztvettek, vagy mélyeséges gyászomban igyekeztek vigasztalni, ezuton mondom hálás köszönetet. Izrael Izidor Hatég.

— Ezerkilencszázhuszonnyolc óta 70 százalékkal csökkent a legnagyobb amerikai iparvállalatok jövedelme. Londonból jelentik: 1928 óta az 550 legnagyobb amerikai iparvállalat jövedelme 70 százalékkal, munkásaik bérei 23 százalékkal csökkentek.

RENDES BÉLMŰKÖDÉSET az Artin dragée biztosítja.

— A kanadai Quebec-államban leszállították a közterheket. Londonból jelentik: A kanadai Quebec-államban leszállították a közterheket. A mai világválságban talán csak egyedül ebben az államban vittek keresztül adómérséklést, másfelé mindenütt adóemelések vannak.

— „Der Philosemit” címmel december havában rendkívül tartalmas, diszes kiállítású folyóirat jelent meg Prágában, amelynek munkatársai között olyan kiváló nevek szerepelnek, mint Schalom Asch, Stefan Zweig, Franz Werfel, H. E. Jacob, dr. Arthur Landsberger, Prof. Bergmann, (Jerusalem), Joseph Delmont, F. H. Salda, Max Brod, Karel Capek stb. Zsidó és keresztény írók, publicisták és tudósok írták a folyóirat két első számát. A lap célja: harc az elvakult antiszemitizmus ellen, felvilágosítás és tanítás és a zsidóság kultúrfrontjának vetítése ezekben a nehéz időkben. A „Der Philosemit” mindenkit érdekel, aki a ma problémáiban el akar igazodni. A 84 oldalas füzet valószínűleg egyszer jelenik meg. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a kiadó hivatal Praha II, Václavské nám. 11.

Cluj legforgalmasabb uccájában 38 év óta fennálló textilüzlet egészségi okokból eladó. Alexandru Abraham Sándor, Reg. Ferdinand 13.

— Zsembery Elvira február 18-i hangversenye a román, kat. gimn. nagytermében olyan zenei teljesítmény lesz városunknak, amilyenben még nem volt része. Az est rendkívüli száma Mozartnak itt még nem hallott zenei műremeke, az Esz-dúr zongorakvintett (oboa, klarinét, kürt, fagott), mely a román Opera kütünő fuvósaival kerül bemutatásra. Azonkívül Kodálynak egy finom hangulatu műve; Bartók bizarr allegroja; Bach hatalmas orgona fugája; Beethoven és Chopin egy-egy örökszép alkotása egészítik ki a műsort. A hangverseny két pompás számmal szerepel még a rövid idő alatt népszerűvé vált Kolozsvári Szalonzenekar is.

— Március első napjaiban terjesztik az új költségvetést a német birodalmi gyűlés elé. Berlinből jelentik: Az április elején kezdődő új költségvetési évre készülő költségvetést március első napjaiban terjesztik a birodalmi tanács, majd a birodalmi gyűlés elé.

— A torinói Fiat-művek ebben az évben nem fizetnek osztalékot. Rómából jelentik: A torinói Fiat-művek ebben az évben nem fizetnek osztalékot részvényeseknek. Az elmúlt évben még 40 és fél millió lira került a tiszta nyereségből a részvényesek között szétosztásra.

TOROKGYULLADAST gyógyít: Anacot.

— A Farm Board nagyobb mennyiségű búzát adott el Olaszországnak. Londonból jelentik: Az amerikai Farm Board nagyobb mennyiségű búzát adott el Olaszországnak. Olasz exportőrök argentinai búzát is vásároltak, míg a kanadai Manitoba elhelyezése Olaszországban nagy nehézségekbe ütközik magas ára miatt.

— Ma, vasárnap d. e. 11-kor az összes iskolák növendékei tisztejes helyárák mellett nézhetik meg a bekepropaganda nagy szerű filmjét, a verduni pokol címmel az Astra-mozgóban. Fel nőttek beléptéridja ugyanannyi.

— Kanadában nagyarányú utépités kezdődik. Londonból jelentik: Kanadában, Vancouver-től a Glace-öböl, országútépités kezdődik. A 3500 mérföldes országút a világ leghosszabb országútja lesz a építése egy időre enyhíteni fog a kanadai munkanélküliségen.

— Panamákkal vádolják a kanadai miniszterelnököt. Londonból jelentik: Benne kanadai miniszterelnököt panamákkal vádolták meg. Azt állítják róla többek közt, hogy huga európai nászutjának költségeit az államkincstárból fedezte s a maga számára 25 ezer fonton új vasuti luxuskocsit szerzett be. A fővádló G. N. Gordon volt miniszter. Guthrie, a kormány igazságügyminisztere pártközi becsületbíráskodást volt kénytelen indítványozni a miniszterelnök elleni vádak megvizsgálására.

— Az egyiptomi kormány szűk korlátok közé szorítja a gyapottermelést. Londonból jelentik: Az egyiptomi kormány igyekszik a gyapottermelést szűk korlátok közé szorítani s a termelőknek zöldségfélék termelését ajánlja.

— Háromévi fegyházra ítélték a bizonyítványhamisító Róser Edvint. Budapestről jelentik: A büntetőtanács Róser Alfréd Edvint 222 közkirathamisításért 3 évi fegyházra, hivatalvesztésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte. Bizonyítványhamisító bűntársai, Bader Miksa 3 és fél évi fegyházat. Szemző Miklós 1 évi 4 hónapi börtönt kapott. 34 többi vádlott közül 7-et 10 hónaptól 1 hónapig terjedő fogházbüntetésre ítélték.

IV DÁM SÁFOK

— Hallottad, kedves Achisztid, hogy a Távolkeleten kitört a háború?

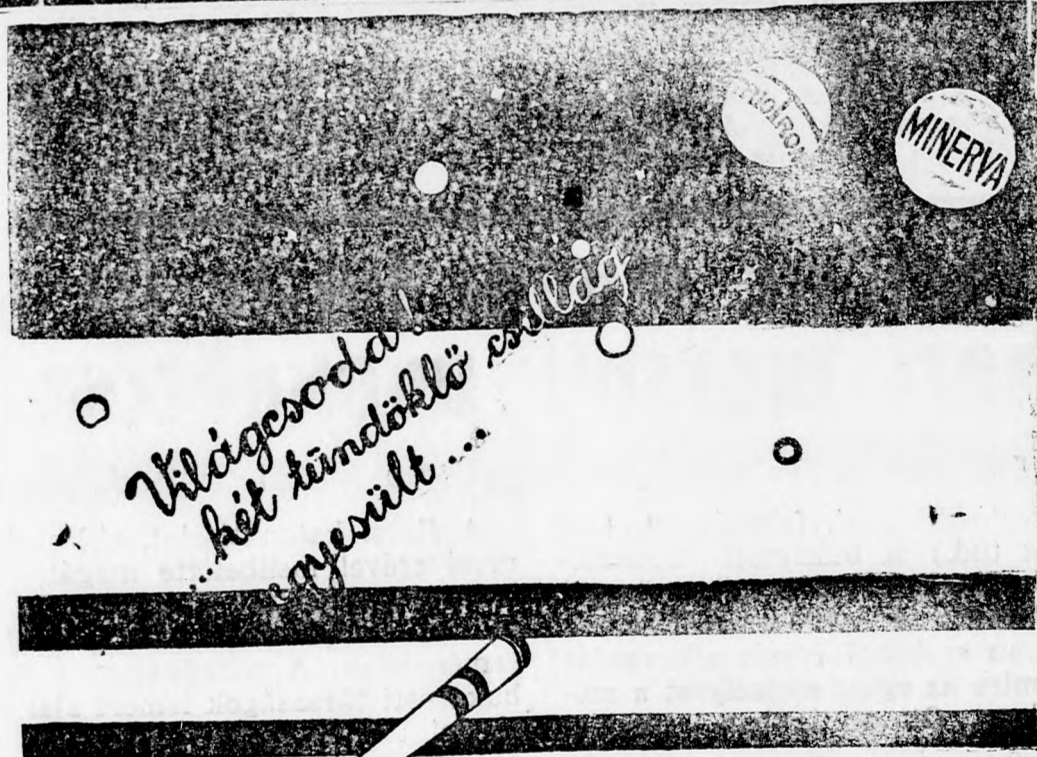
— Igen, egész komolyan lövöldöznek és bombáznak egymásra.

— Ja vagy úgy? Látszik, hogy achisztokhata vagy. Hiszen azok csak előkészületek a leszechelési konfecienciácha...

Egy házasságközvetítő erősen ajánl egy harmincéves lányt egy fiatalabrnak:

— Nézze, vegye el ezt a lányt. Szép, pénze van és kifogástalan multja...

— A multja tényleg kifogástalan, de kissé hosszú...

Világosodott...
...két csillag...
...megyűlt...

Ez a két csillag az
1932. rádiózás egén a
TrioTron és Minerva
Minerva rádió nincsen
TrioTron lámpa nélkül.

CAROL HIRSCHMANN
CASA DE IMPORT
ARAD, Str. Gheorghe Lazar 17.

TRIOTRON

UJ KELET *Legújabb hírek*

Hatalmas botrány volt a kamarában Averescu marsall republikánus cikke miatt

Landau és Lupu követelték, hogy hozzák újból parlament elé a sorocai ügyet

A két Cuza Radovici alelnöktől támogatva hatalmas botrányt csapott a sorocai ügy emlegetése miatt. Jorga személyesen csillapította le Cuzákat és ígéretet tett, hogy a vizsgálat dossziéit a parlament elé fogja terjeszteni

A nemzeti parasztpárt hivatalosan megbélyegezte Averescu antidinasztikus cikkét

Bucuresti-Bukarest, február 13. A képviselőház ülésén Fuiora szóvá teszi Codreanu pénteki beszédét az új naptár bevezetésével kapcsolatban. Utal arra, hogy a görög katolikus és görög keleti egyházi érdekek kellemetlen összeütközéseket idéztek elő. Fáj neki, hogy a naptárkérdés két részre szakítja a román nép lelkét és ezt egyesek ellentétek szítására használják fel.

Vasiu kormányparti erdélyi lelkész-képviselő tiltakozik Colbasi kolozsvári prefektus eljárása ellen, mivel a prefektus beavatkozik egyházi vitás kérdésekbe és az ellentéteket csak er-síti. Felolvassa a prefektus egyik rendeletét, amelyben érvénytelennek minősíti az áttéréseket. Ez jogtalan beavatkozás lelkiismereti kérdésekbe.

Man lelkész és Cuza vitája a konkordátumról

Man lelkész megy a szószékre, a kormány hívei azonban nem akarják szóhoz engedni, végül hozzákezdhet a beszédhez.

— En nem provokáltam ezt a vitát — mondja —, de nem hagyhatom szó nélkül, mint görög katolikus lelkész, hogy az áttérők az egyházi vagyont is magukkal vigyék, mert ezt a törvény is kifejezetten tiltja.

Felhívja a kormányt, hogy tegyen intézkedéseket a törvény betartására. A kormánypart tüntet Man kijelentései ellen.

Cantacuzino tábornok stentori hangon kiáltja: Bizantinusok vagyunk, az ellenség betör a határon és mi itt veszekedünk!

Man hivatkozik a konkordátum rendelkezésére.

Cuza: A konkordátum nem érdekel bennünket.

Man: Önt nem érdekli, de érdekel engem, a kormányt és az egész házat.

Mihalachet nem hagyják szóhoz jutni

Marin Constantinescu újból a cseh-szlovákiai import tilalom ügyében interpellál, amire Jorga miniszterelnök ismét felolvassa a bukaresti cseh-szlovák követ hozzáintézett levelét.

Mihalache ennek ellenére felvilágosítást kér a devizakorlátozások ügyében.

Jorga: Sajnálom, hogy nem hisznek nekem. A megkötött devizaegezmény előnyös Romániára nézve.

Mihalache beszélni akar, de a többség nem engedi szóhoz jutni.

Végre kihallgatja a lármból: Hetedszer vagyok képviselő, de megállapítom, hogy ez a többség a legtürelemlenebb, pedig illő volna, hogy legalább utolsó óráiban belátásra térjen.

Mihalache szavaira óriási tüntetés és lárma válaszol.

D. R. Joanitescu: A közmunkaügyi miniszter soha sincsen jelen az ülésen.

Irimescu képviselő a tuberkulózis ügyében interpellál.

Cantacuzino gheorghepárti egy régebbi, a munkások és a hatóságok közötti összetűzésre kér felvilágosítást.

Botrány Averescu marsall legújabb cikke miatt

Ezután Ottulescu szóvá teszi az Indreptareaban „a néppárt hivatalos lapjában a szombati számban megjelent vezércikket, amely alatt megint a XXX aláírás van és amely szerinte perfidiát jelent az uralkodó személyével szemben.

Az averescanusok élénken tiltakoznak Ottulescu beállításai ellen.

— A cikkben — mondja Ottulescu — Averescu történelmi visszaemlékezést ír Cuza Sándor fejedelem idejéről egy olyan periódusról, amelynek körülményei megegyeznek a mai viszonyokkal és a cikk minden sora Ottulescu szerint félre nem érthető célzás a mai helyzetre.

Ottulescu kéri a bíróság beavatkozását, hogy ilyen cikke ne jelenjenek meg még akkor sem, ha olyan ember írja, mint Averescu marsall.

Óriási izgalom uralkodik a kamarában. Trancu-Jasit és Otetelesanut, az averescanus vezéreket nem engedik szóhoz jutni. Otetelesanu azt kiabálja, hogy éppen Ottulescu pártja, a Tepes Liga az, amely a leghevesebben támadta a dinasztíát.

Jorga: Fel fogom vetni a kérdést, hogy a hírlapi cikk nem tartozik-e az ügyesség elé.

Végül Trancu-Jasi megy a szószékre. A többség hurrog.

— Önök olyan emberek — kiáltja Trancu-Jasi —, akik az uralkodónak most be akarják bizonyítani, hogy mennyire szeretik őt, amikor jön Titulescu. Az uralkodóról önök is írtak az Indreptarea cikkénél súlyosabb szavakat. Ami a cikkben van, az nem perfidia, hanem egy darab történelem. Önök nem a perfidia ellen tiltakoznak, hanem a közeli bukás miatt izgatottak.

Iorga nevet és a többség tapsol.

Mirescu: a polgári pártok mindig ilyen eszközöket használtak politikai céljaik elérésére.

Ottulescu sajnálja, hogy Trancu Iasi kényszeríti arra, hogy a cikket felolvassa.

Az ellenzék tiltakozása ellenére olvassa a cikket, amit a kamara csendben és megiehetősen megdöbben hallgat.

A cikk egyik kitétele I. Károlyról szól.

Iorga: A történelmi kutatás bizonyította, hogy I. Károly király neve alatt szereplő emlékiratot nem ő írta, hanem egy német tudós és egy német író.

Ottulescu: Ez is a perfidia mellett bizonyít.

Cantacuzino tábornok: Ha hülye volna az ember, akkor is meg kellene értenie a cikk célzásait.

Ottulescu hangoztatja, hogy a cikk visszaél a sajtószabadsággal és energikus eljárást kér ellene.

Az averescanusok védekeznek a felségsértés vádjá ellen

Gheorghe Bratianu a vita bezárását kéri a dinasztia tekintélye és a parlament erkölcsi sulya tekintetében.

Az elnök nem teszi fel megszavazásra

Mellbelötte magát Ilasievici udvari marsall unokaöccse

Tragikus öngyilkosság az egyik bukaresti szállodában

Bucuresti-Bukarest, február 13. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti Tranzitszállodában szombaton tragikus öngyilkosság történt. A szálló személyzete a hatoszámu szobából revolverdörrenést hallott, mire az egész személyzet a szobába rohant. Ott az ágyban vérében fekvő találták meg Ilasievici Nicolae katonatisztet, aki a Mihai Viteazul ezred főhadnagya.

A fiatal katonatisztet, aki szolgálati revolverével mellbelötte magát, eszméletlenül szállították a katonai kórházba. Az öngyilkos főhadnagy állapota reménytelen. A főhadnagy a legjobb bukaresti társaságok ismert alakja, Ilasievici udvari marsall unokaöccse és éppen ezért öngyilkossága óriási feltűnést keltett. A főhadnagy öngyilkosságának oka ismeretlen.

Két zsidó diákot bonckésekkel sebesítettek meg a bukaresti cuzista diákok

Három zsidó fiút az autobusról huzztak le és vertek el véresre

Bucuresti-Bukarest, február 13. Lapunk más helyén beszámoltunk arról, hogy a bukaresti egyetem orvosi fakultásának első év folyamán cuzista diákok verekedést rendeztek az előadóterem előtt. Sorfalat állottak az előadás befejezésekor és a távozó zsidó diákokat inzultálták. Két zsidó diákot, Adercát és Farchit bonckésükkel megsebesítettek, más három zsidó diákot pedig, Sarfot, Vexert és Márkust az autobusról huzztak le és vertek meg. A harmadéves cuzisták bonckésüket feltartva várták a zsidó diákokat, akik

Gherote professzortól kértek védelmet. A professzor közbelépésére az előadást végig is hallgatták, utána azonban inzultálták őket s a verekedésben Cogan Dávidot homlokán bonckéssel megsebesítették, több más diákot pedig megverték.

— Egymillióhétszáznegyvenezzerre emelkedett az aláírások száma a Hindenburg-ajánlási iven. Berlinből jelentik: A Hindenburg-ajánlási ivenek az aláírások száma 1 millió 740 ezerre emelkedett. Az ajánlási ivenek ma este lezártak.

az indítványt, hanem megadja a szót Otetelesanunak, aki tiltakozik a gyanúsítások ellen. A cikk nem támadja a királyt. Iorga azért ideges, mert a cikk őt is aposztrofálja. A király személyét nem szabad és nem lehet támadni s ez a cikk nem is teszi meg, de nem is lehet parlament vita tárgyává tenni, ahogyan az Ottulescu tette.

Oroszország közelében nem szabad a tüzzel játszani

Michalache: Nagyon szép, hogy Averescu marsall politikai pályafutását olyan magasra célt elvált küzdelemmel kívánja befejezni, mint az alkotmányosság. Még sebb lett volna, ha az alkotmányosságot gyakorolta volna, amikor hatalmon volt. Itt Oroszország közelében nem lehet a tüzzel játszani a köztársaság jelszavával, mert itt nem élhet meg egy nemzet másképp, mint agy, ha az alkotmányos monarchia alapján áll.

Az egész kamara lelkesen tapsol.

— Létérdeke és biztosítéka ez az országnak, a nemzeti parasztpárt mindig dinasztikus érzelmű volt és ezt most nyomtatékosan fejezi ki.

Beszédét a kamara eljenzése közt a király elütésével fejezi be.

Dinu Bratianu csatlakozik Mihalache szavaihoz.

Cuza: A politikai pártoknak szükségük van az ilyen nyilatkozatokra, mert ők játszanak a dinasztizmussal, nekünk azonban alapelvünk az alkotmányos monarchia. Éljen a király!

Ezután Gheorghe Bratianu újabb kérésére lezárják a vitát és Otetelesanu a kormánypart nem engedi szóhoz jutni. Az elnök rövid időre felfüggeszti az ülést.

Landau a sorocai dossziékat követeli

Ezután Landau zsidó képviselő a miniszterelnökhöz és a belügyminiszterhez intéz kérdést, az iránt, hogy mikor terjesztik a képviselőház elé a sorocai események dossziéját. A kormánynak is érdeke, hogy erre az ügyre teljes világosság derüljön. A kormánypart tüntet Landau ellen.

Lupu követeli, hogy a sorocai ügyet hozzák újból a Ház elé

Lupu a szószékre siet és követeli, hogy a sorocai ügyet újból hozzák a Ház elé. Iorga kijelenti, hogy a dossziékat közelebbről beterjeszti.

A kamara alelnöke támogatja a két Cuza tüntetését

Radovici a képviselőház egyik alelnöke az ellenzéki padokból támogatja Cuzának és Cuza fiának tüntetését Landau ellen. Cuzák azt kéri, hogy az ügyet tekintés lezártnak.

Lupu esetekre hivatkozik, precedensekre, amelyek azt mutatják, hogy ilyen fontos ügyeket nem lehet mindaddig lezárni, amíg azokra teljes világosság nem derül. A sorocai lakosság nem nyugodott bele az eddigi elintézési módba és az ügyet ismét a parlament elé kell hozni.

Radovici alelnök kéri ennek a témának lezárását.

Willer József dr.: Ha tudtuk volna, hogy ön így respektálja a házszabályokat nem szavaztunk volna önre. Most szégyeljük, hogy ezt tettük.

Cuza fia bujkált a háboru alatt?

Az ifjabb Cuza felmegy a szószékre és követeli, hogy a sorocai ügyet többet ne emlegessék a parlament előtt.

Landau: Önnök nincs joga itt beszélni. Ön a háboru alatt nem teljesítette a kötelességét és bujkált.

A szocialisták és Lupuék egyre eljenzenek, Iorga pedig újból kijelenti, hogy az összes iratokat a Ház elé fogja terjeszteni.

Singer zsidó képviselő szintén kéri az ügy újbóli tárgyalását.

A hangulat nagyon izgatott volt és maga Iorga is szükségesnek látta, hogy közbelépjen a szólás szabadság megvédése érdekében és csillapította a két Cuzát, hogy engedjék a zsidó képviselőt beszélni. Az ülés lapzártakor folyik.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. szám. Telefon 9-74

Taxa postale in num. No. 224.716-
da Baron L. P. Telefon: 9-77.
vonta 110, ne 600, egészévr havonta 1, ne egészévr 10 értékű valuta. szerint. Az „U bászagi zsidó Cikkeink ut rás megie/

Fantasztlak

Ez a Jorga-kor mint ahogy hinné Ugy látszik, sen Titulescu sem.

Pedig ha a londonban Bukarestbe költ jelenteni a Szombat óta K szigetig minden metlenül várta a megbukott.

Ehelyett Titulescu a pártvezérel gondtalanul fur é törvényen. Sőt

hogy forradalmi lépje meg az orszá

Öt százalékos n akarja megnyomor kedelmi és ipari gatlakat, köve ban részes bankok

Vagyis szánlja. Ez a terv még mára, mint Titulescu ha nem bukott be biztosan belebukik dézsmába.

Csak étellel,

Uj rabló után rendőrség. Tiz nap eseten.

Ez a tíz nap: a napja volt, amikor visszafajthatatlanu meleg falat után é után.

Négy rablótámadás asszony és egy elp rek volt az eredm

Mert a rablók ne bet, mint egy gyere

A négy rablótámá jövedelmezett töb készpénzt, egy karil volt. Összesen enn

Ami azt bizonyít üzlet a rablás. Nir nek van, az eldugja Onnan, ahol sok va

Es nemcsak nálu rikában is így va kaptunk egy rablót összesen 10 dollárt

Es azért mégis, nek meg a rablótá

Igazolásul annak mor éhes, elhomály dolgozik már az er tön... Az éhes emb

tóló ösztöne.

Es ezt az ösztönt Kolozsváron nem le tal megfékezni...

Az húséget ételle delmét csak fával l

Hogy kevesebb sz nyomozatra...

Bernadotte

A svéd nyárspolg kes és — ha a törté tekintjük — kissé é szánta el magát. n

szaktertanács ül hogy megfossza ös

svéd herceget, aki val, felsége atyja

népe akarata ellené got kötött. Nem vilá

a szerelmes király számos ilyen roma

jegyzett fel. Tulajo gazdagodott nyársp modozik, hogy egy s az a mesebeli herce ben trónjáról lemo osztokodni.

Ami a svád herc mégis megkülönbözta maga, hanem az a svéd herceg eme cse